

## TEMAT: GŁÓWNE TYPY POSTAW A ZACHOWANIE SIĘ DZIECI

Określone postawy rodzicielskie dzięki zaspokojeniu potrzeb lub frustracji psychicznych i społecznych potrzeb dziecka stanowią warunki sprzyjające lub nie rozwojowi pewnych cech jego zachowania.

Przy postawie **unikającej** kontaktu z dzieckiem, może ono być niezdolne do nawiązywania stałych więzi uczuciowych- uczuciowo niestałe, zmienne w swych planach, niezdolne do obiektywnych ocen, skłonne do przechwałek.

Może też czuć się prześladowane i współczuć sobie, samo się pocieszać.

Może być niezdolne do wytrwałości i koncentracji w nauce, nieufne, bojaźliwe, wchodzące w konflikt z rodzicami i szkołą. Mogą pojawiać się lżejsze objawy wykolejenia.

Postawa **odtrącająca** sprzyja kształtowaniu się u dziecka agresywności, nieposłuszeństwa, kłótności, kłamstwa, kradzieży, zahamowania rozwoju uczuć wyższych, zachowania aspołeczne a nawet antyspołeczne.

Może także powodować zastraszenie, bezradność, trudności w przystosowaniu się na skutek zahamowania, otyłość, pozory niedorozwoju a przy nagłym odtrąceniu także reakcje nerwicowe.

Postawa **nadmiernego wymagania**, korygowania, krytyki, prowadzi może do braku wiary we własne siły, niepewność, lękliwość, obsesje, przewrażliwienie i uległość, pobudliwość, brak zdolności do koncentracji.

Mogą powstawać trudności w szkole czy w przystosowaniu społecznym.

Dziecko może przejawiać słabe aspiracje, brak opanowania uczuciowego i być podatne na frustracje.

Wpływ tej postawy ulega osłabieniu, gdy dziecko jest zdolne do buntu wobec rodziców i ma dobry kontakt z rówieśnikami.

Postawa **nadmiernie chroniąca** może powodować u dziecka opóźnienie dojrzałości emocjonalnej- infantyizm, opóźnienie dojrzałości społecznej, zależność dziecka od matki, bierność, brak inicjatywy, uступliwość lub zachowanie typu „rozpieszczone dziecko”- a więc nadmierną pewność siebie, poczucie większej wartości, niepowściągliwość, zuchwalstwo, zarozumiałstwo, awanturczość, tyranizowanie matki, egoistyczne i wymagające nastawienie.

Natomiast gdy znajdzie się samo- bywa często niepewne, niespokojne i nieszczęśliwe.

Przy postawie **uznającej** prawa dziecka w rodzinie może ono stać się lojalne i solidarne w stosunku do innych członków rodziny.

Gdy rodzice darzą dziecko zaufaniem i swobodą może być ono zdolne do współdziałania z rówieśnikami, uspołecznione, pomysłowe, bystre, w miarę pewne siebie, łatwo przystosowujące się do różnych sytuacji społecznych.

Może przejawiać dążenie do pokonywania różnych przeszkód, kończenia rozpoczętych czynności, spełniania trudnych zadań.

Postawy obojga rodziców wobec dziecka a także ewentualnie innych domowników nie bywają zawsze tego samego typu i wobec tego dziecko może podlegać tendencjom działającym w różnych kierunkach, zwłaszcza jeśli są to postawy rozbieżne i przeciwstawne.

**LITERATURA:** Ziemska M. *Postawy rodzicielskie*. Warszawa 1979  
Wiedza Powszechna.